

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Válgálávdegoddi/

2020-05-26

Valnämnden

FÖREDRAGNINGSLISTA 26 MAJ 2020

- § 19 Öppnande
- § 20 Föredragningslista och justerare
- § 21 Kommunikationsplan
1. Kampanj på sociala medier
  2. Annonser i tidningar/tidskrifter
  3. TV-annonsering på anslagstavlan
  4. Revidering av tidsplan och budget *bilaga*
- § 22 Ekonomi, budgetrevidering 2020 *bilaga*
- § 23 Inför Sametingsvalet 2021
1. Valmyndighetens ställningstaganden inför val
  2. Instruktionsfilmer om röstning
- § 24 Ordförandebeslut
- § 25 Ev. övriga ärenden
- § 26 Nästa sammanträde
- § 27 Avslutande

KOMMUNIKATIONSPLAN INFÖR SAMETINGSVALET 2021¹

1. Bakgrund

Sametinget

består av 31 ledamöter, utsedda genom val och ska verka för en levande samisk kultur och ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar denna kultur.

Sametingsvalet

äger rum den tredje söndagen i maj vart fjärde år. Senast den 15 april 2021 får väljarna röstkort och kan börja brevrösta fram till söndagen den 16 maj 2021, då man också kan rösta i vallokal.

Sametingets valnämnd vill öka antalet anmälda i sameröstlängden, uppmärksamma valet och motivera till ökat valdeltagandet (som steg från 54 % till 58 % i valet 2017).

Valår	Antal i röstlängden	Valdeltagande
1993	5 390	72 %
1997	5 991	63 %
2001	6 694	65 %
2005	7 180	63 %
2009	7 812	59 %
2013	8 322	54 %
2017	8 766	58 %

Rösträtt

har den som är upptagen i sameröstlängden. Kraven är

- att hon/han anser sig vara same och gör sannolikt
- att hon/han själv, någon av föräldrarna eller far- eller morföräldrar har/har haft samiska som språk i hemmet, eller
- att hon/han har en förälder som är eller har varit upptagen i röstlängd till Sametinget.

Hon/han ska ha fyllt eller fyller 18 år senast på valdagen och vara svensk medborgare eller ha varit folkbokförd i Sverige de tre senaste åren.

Röstlängd

upprättas inför varje val. Nya anmälningar tas emot fram till den 20 oktober 2020. Efter eventuella överklagningar som prövas av länsstyrelsen i Norrbotten ska valnämnden senast den 1 mars 2021 fastställa röstlängden.

Kandidater till och mandat i Sametinget

¹ Upprättad av Marie Enoksson 2018-08-14 och reviderad av Per Mikael Utsi 2019-09-10, 2019-12-10 och 2020-04-27

ska anmälas senast den 15 mars 2021 av grupper/partier som redan har mandat eller nya grupper/partier på minst 50 personer. En vecka efter valet granskas och räknas rösterna och de 31 mandaten i Sametinget fördelas efter gruppernas/partiernas röstandel.

2. Nulägesanalys

Röstlängden inför valet 2017 bestod av 8 766 personer. Detta skulle motsvara en befolkning på 11 400 om unga icke-röstberättigade utgör c.a. 23 %. Antalet registrerade har ökat varje gång men når inte upp till tidigare gjorda befolkningsstudier att det skulle kunna finnas mer än 20 000 samer i Sverige (SOU 1975:100).

Valår	Antal registrerade	Kvinnor	Män
1993	5 390	-	-
1997	5 991	2 947	3 044
2001	6 724	3 296	3 428
2005	7 180	3 541	3 639
2009	7 812	3 895	3 917
2013	8 322	4 170	4 152
2017	8 766	4 455	4 311

70-80 personer avlider varje år vilket innebär att röstlängden minskar med cirka 300 personer mellan valen. För att registrera sig måste man vara 18 år, så det finns nya grupper av ungdomar som behöver nås för att de aktivt ska registrera sig. Antalet nyanmälningar har tidigare legat mellan 800 och 1100. De tre senaste valen har brev skrivits till upptagna i röstlängden och en premie utlovats för dem som värvar någon till röstlängden. 2009 kunde man få ett USB-minne eller ett mobilsmykke i silver. 2013 var premien ett USB-minne i form av en "näbbsko". 2017 fick de som värvade någon välja premie: mössa, termos eller scuba-ryggsäck.

Valår:	Totalt antal nyanmälda
2001	1061
2005	825
2009	1100
2013	856
2017	900

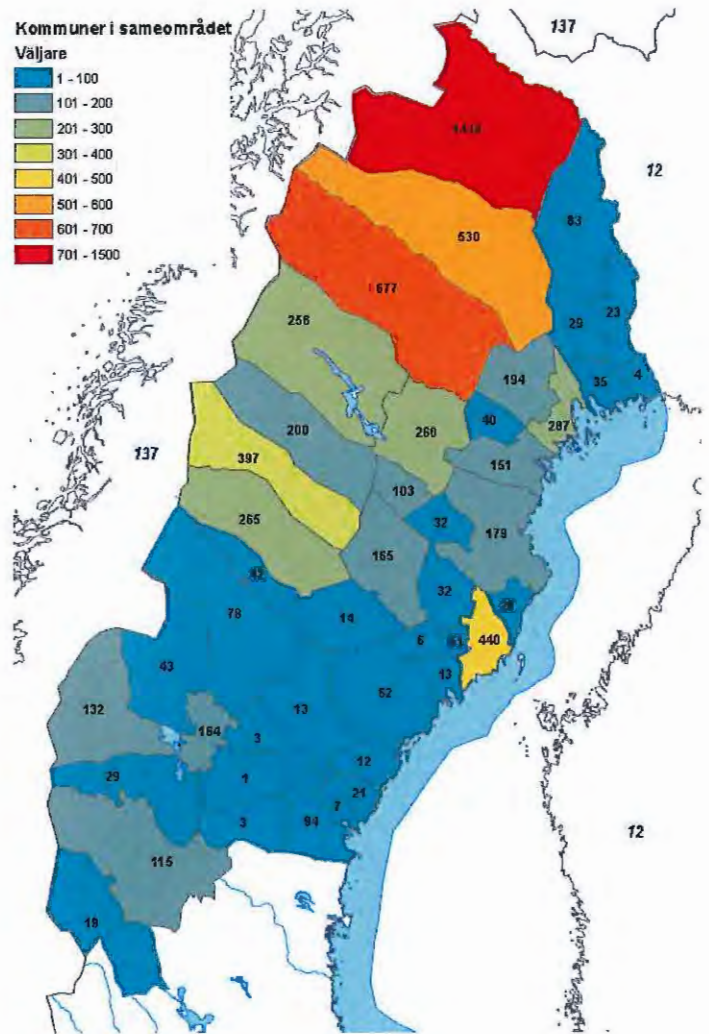
3. Väljarnas geografiska fördelning 2017

Andel väljare i sameområdet

Röstlängden 2017	8 749
Totalt i sameområdet	6 774
Andel i sameområdet	77 %

Väljare i sameområdets kommuner

Kiruna	1 438
Jokkmokk	677
Gällivare	530
Umeå	440
Storuman	397
Luleå	287
Vilhelmina	265
Arvidsjaur	260
Arjeplog	256
Sorsele	200
Boden	194
Skellefteå	179
Lycksele	165
Östersund	164
Piteå	151
Åre	132
Härjedalen	115
Malå	103
Sundsvall	94
Pajala	83
Strömsund	78
Örnsköldsvik	62
Vännäs	51
Krokom	43
Dorotea	42
Älvsbyn	40
Kalix	35
Vindeln	33
Norsjö	32
Överkalix	29
Berg	29
Robertsfors	26
Övertorneå	23
Härnösand	21
Älvdalen	19
Åsele	14
Sollefteå	13
Nordmaling	13
Kramfors	12

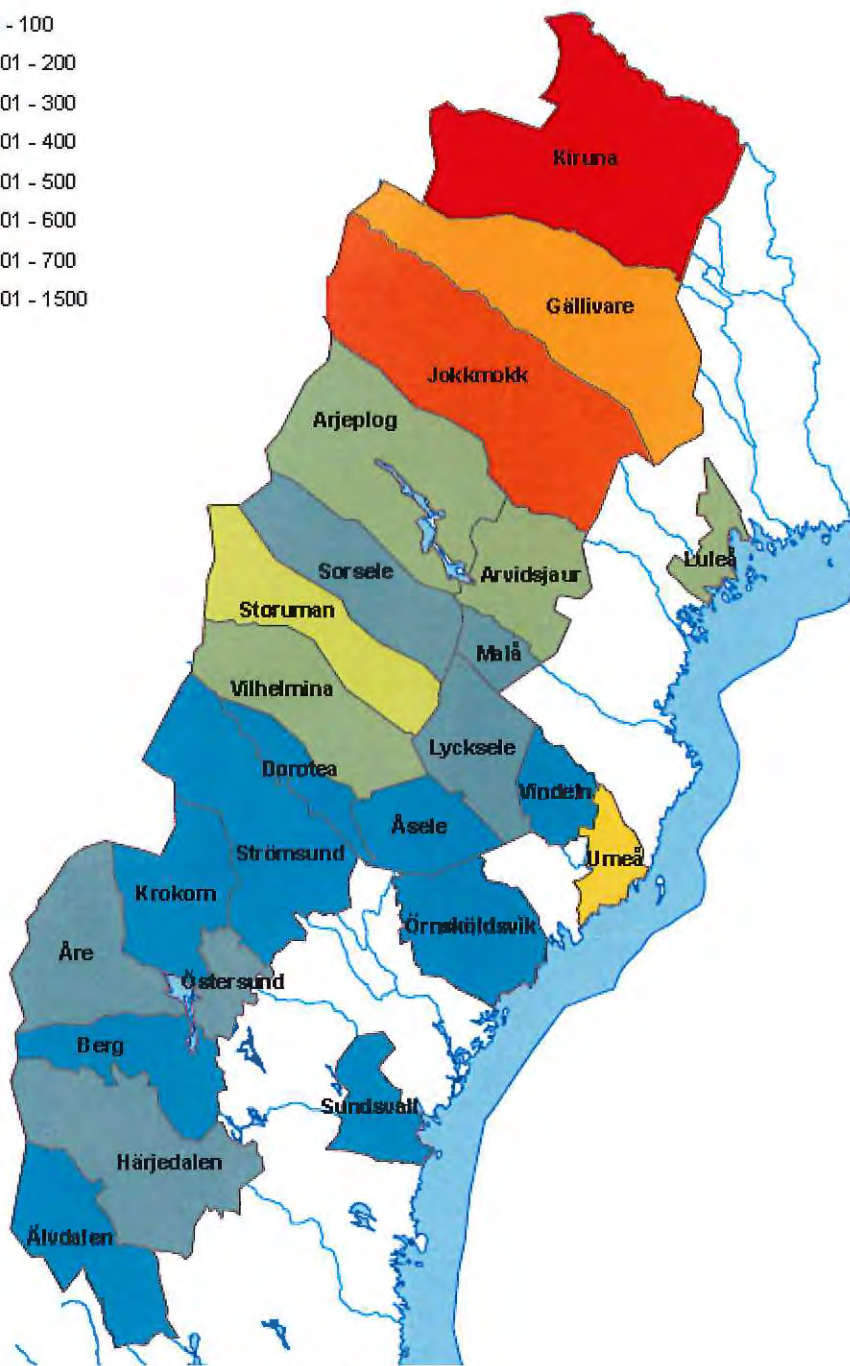
Timrå	7
Bjurholm	6
Haparanda	4
Ånge	3
Tierp	3
Ragunda	3
Älvkarleby	2
Bräcke	1

Förvaltningsområdet för samiska

Särskilda rättigheter gäller i förvaltningskommunerna för samiska.

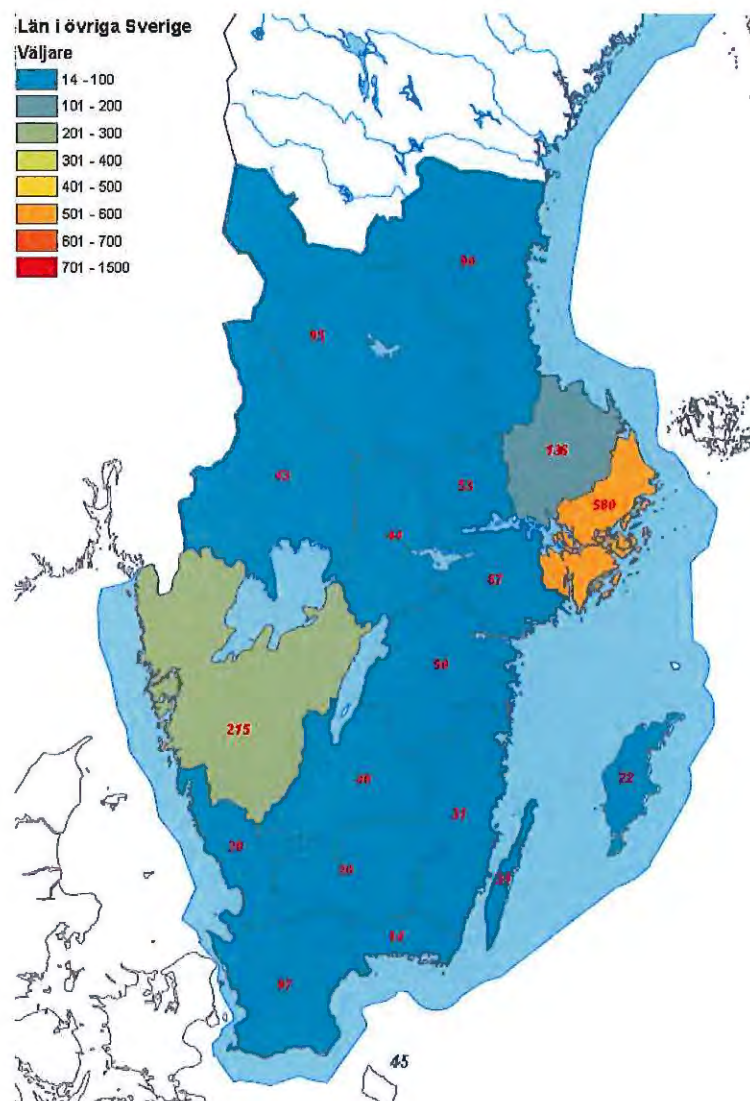
Väljare

	1 - 100
	101 - 200
	201 - 300
	301 - 400
	401 - 500
	501 - 600
	601 - 700
	701 - 1500

och Stockholms stad

Väljare i övriga Sveriges län

Väljare i län och länder

Norrbottn	4 007	Örebro	44
Västerbotten	1 966	Värmland	43
Stockholm	691	Kalmar	40
Jämtland	565	Jönköping	40
Västra Götaland	220	Halland	26
Västernorrland	212	Kronoberg	22
Uppsala	136	Gotland	22
Dalarna	114	Blekinge	15
Skåne	110	Norge	137
Gävleborg	90	Finland	12
Södermanland	73	Övriga länder	45
Västmanland	62		
Östergötland	57		

4. Röstlängden och valdeltagandet

Alla samer är inte registrerade i röstlängden

Registrering i sameröstlängden kräver en aktiv insats från den enskilde:

- den enskilde måste i god tid före ett sametingsval själv känna till att anmälan ska lämnas,
- anmälningsblanketter, på papper eller digitalt, måste införskaffas, fyllas i och sändas till Sametinget, och
- den enskilde måste lämna specificerade personuppgifter som krävs för att föras in i röstlängden.

Det kan vara en tröskel att hämta blanketter på internet eller ringa kansliet för att beställa den. En del tror att barnen automatiskt blir med i röstlängden när de fyller 18 år. Alla känner inte till vilka kriterier som finns för att bli upptagen - de vet inte om de är berättigade att anmäla sig eller inte.

Valnämndens roll är att hjälpa den enskilde genom att

- sprida information om att ett sametingsval är förestående och att den som inte tidigare deltagit i sametingsval måste anmäla sig inom fastsatt tid,
- på olika sätt tillhandahålla anmälningsblanketter, och
- tydligt klargöra vilka personuppgifter som måste lämnas för att bli berättigad att föras in i röstlängden.

Valdeltagandet har minskat

Sametinget ska verka för en levande samisk kultur och ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar denna kultur. Valnämnden utgår från att de som anmäler sig, deltar i valet och kan kandidera till Sametinget vill ta en aktiv del i denna strävan.

Valdeltagandet bör i stort spegla detta intresse, men det kan finnas andra skäl till att alla inte röstar.

Ett skäl till lågt valdeltagande kan vara att röstning i huvudsak görs genom brevröstning utan stöd från röstnottagare. Detta förfarande är krångligt och kan vara ett hinder. Att ungefär 5 % av brevrösterna underkänns kan vara ett tecken på det.

Ett upptagande i sameröstlängden kan uppfattas som ett erkännande av en samisk identitet, tillhörighet och samhörighet, som omedelbart inte behöver leda till ett aktivt deltagande i Sametingets verksamhet.

I en vetenskaplig studie² av sametingsvalet 2013 redovisas och diskuteras faktorer som påverkar valdeltagandet:

- socioekonomiska resurser (kön, ålder, utbildning m.m.) hade inte någon större betydelse,
- kunskap i samiska och social integration i det samiska samhället hade stor betydelse,

---

² Sametingsval – väljare, partier och media – av Stefan Dahlberg, Anna-Maria Fjellström, Andreas Gottardis, Marie Knobloch, Sören Holmberg, Patrik Lantto, Tommy Möller, Ragnhild Nilsson, Jo Saglie, Emma K. Sjøenden Vestli, Eli Skogerbø, Richard Svensson, 2016

- motivation, d.v.s. intresse för samepolitik hade betydelse och
- förtroende för Sametinget och dess status i samhället hade också betydelse.

5. Målgrupper

Anmälan, under 2020

- Åldersgruppen född från maj 1999 till maj 2003, primär målgrupp
- Övriga unga vuxna (fyllda 18 år)

Basinformation, under hösten 2020 och vintern 2021

- Åldersgruppen född från maj 1999 till maj 2003, primär målgrupp
- Övriga unga vuxna (fyllda 18 år)
- Vuxna
- Samiska organisationer

Valdeltagande, under två månad före sametingsvalet i maj 2021

- Unga vuxna (fyllda 18 år) - primär målgrupp
- Redan upptagna i röstlängden
- Vuxna
- Samiska organisationer

6. Budskap

Att som same få välja Din företrädare

till exempel i öppna val, är en förutsättning för demokrati. När Du röstar i Sametinget väljer Du det parti och personer som Du tycker bäst företräder Dina åsikter som same i samhället.

I regeringsformen, som är en av de svenska grundlagarna, står att all offentlig makt utgår från folket och att riksdagen är folkets främsta företrädare. Till riksdagens uppgifter hör att besluta om lagar och om statsbudgeten. Regeringen styr riket och myndigheter fullgör offentliga förvaltningsuppgifter. Samiska folkets och andra minoriteters möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv ska, enligt regeringsformen, främjas.

Sametinget ska inför riksdag, regering, kommuner, myndigheter och andra ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar samisk kultur.

Att som same få ha egna företrädare som beslutar

i interna viktiga samiska angelägenheter. Sametinget är förvaltningsmyndighet för samisk kultur, språk, utbildning och rennäring ska verka för en levande samisk kultur och ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar denna kultur. Du väljer Dina egna företrädare att förvalta statens stöd och göra insatser för att utveckla vårt levnadssätt.

Att som same hävda Din urfolksrätt

för att ha möjlighet att behålla och utveckla Din egen kultur.

FN:s deklaration om urfolkens rättigheter antogs år 2007. Deklarationen fastslår individuella och kollektiva rättigheter för urfolk samt deras rätt till kultur, identitet, språk, anställning,

hälsa och utbildning. Den understryker folkens rätt att behålla och stärka sina egna institutioner, kulturer och traditioner. Den förbjuder vidare diskriminering av urfolk, samt främjar deras delaktighet i alla frågor som berör dem och deras rätt att bevara sin identitet och säkra sina egna visioner om ekonomisk och social utveckling.

Att anmäla sig till sameröstlängden före den 20 oktober 2020

måste Du om Du inte är upptagen i sameröstlängden och planerar att rösta i nästkommande sametingsval den 16 maj 2021. Du ska på blankett intyga att Du anser Dig vara same, lämna efterfrågade personuppgifter och lämna information om Dig själv, föräldrarna och far- och morföräldrarna, som gör det sannolikt att någon av dessa har/har haft samiska som språk i hemmet.

Det är viktigt att Du gör sannolikt att Du uppfyller språkraven genom att på blanketten lämnar fullständiga efterfrågade uppgifter om Dig själv, åtminstone en förälder och en far- eller morförälder.

Namn, adress och personnummer på de personer som har rösträtt publiceras i röstlängden. Andra lämnade uppgifter om dig och andra personer och uppgifter om personer med en skyddad identitet publiceras inte. Röstlängden är en offentlig handling som kan lämnas ut på begäran.

Att rösta i sametingsvalet under tiden 15 april – 16 maj 2021

kan Du göra med brev eller i vallokal söndagen den 16 maj 2021.

Du får alla valsedlar, ett röstkort i form av ett ytterkuvert samt ett valkuvert och ett omslagskuvert senast den 15 april 2021. Dessutom får Du informationsmaterial från de grupper/partier som deltar i sametingsvalet. När Du fått materialet är det viktigt att Du förbereder Dig och planerar när och hur Du ska rösta.

Om Du brevröstar måste du ha hjälp av två vittnen. Du ska göra i ordning Din röst genom att själv stoppa in en valsedel i valkuvertet och klistra igen det. Sedan kan du ta hjälp av vittnena att stoppa in valkuvertet i röstkort/ytterkuvertet, klistra igen, underteckna och slutligen sätta allt i omslagskuvertet, klistra igen och posta det.

Du har alltid möjlighet att, för säkerhets skull, gå till en vallokal söndagen den 16 maj 2021 och få hjälp med att lämna Din röst.

7. Informationsmaterial

- Sametingets hemsida med basinformation
- Elektronisk anmälningsblankett på hemsidan (med mobilt Bank-ID) som komplement till blanketten på papper
- Digitala broschyrer, som ska kunna skrivas ut från hemsidan
- Affischer, digitala och på papper
- Gåvor
- Mässtält
- Annonser

- Pressmeddelanden

8. Kanaler

En mix av olika kanaler ger bäst resultat. Vi når olika människor på olika ställen och på olika sätt.

Offensiv strategi (aktiva handlingar), all digital information på samiska och svenska

- Närvaro vid samiska evenemang, marknader, mässor, landsmöten, konferenser och liknande
- Kampanj på sociala medier som Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat och Spotify
- Facebook-kampanj för att värva nya anmälningar till röstlängden, koppling till facebook-sida och hemsida (samordning med Ungdomsrådet?)
- Annonser i Nuorat om anmälan och röstning,
- Annonser i Samefolket – endast valinformation och vallokaler, även på samiska
- Annonser i lokala annonsblad
- TV-reklam: Anslagstavlan – så enkel som möjligt, ej prioriterat
- Digitala utskick av broschyrer till sameföreningar, samebyar och organisationer
- Digitala utskick av broschyrer till minoritetsspråkhandläggarna på förvaltningskommunerna och till alla kommuner
- Pressmeddelanden till TT, riks- och regionala medier

Defensiv strategi (målgrupperna letar efter informationen):

- Sametingets hemsida med basinformation
- Elektronisk anmälningsblankett på hemsidan
- Broschyrer på hemsidan

9. Tidplan

Tid	Material	Kanal
2019		
Januari - december	Anmälningsblankett är klar	Papper och digitalt
11 december	Samråd	Ungdomsrådet
2020		
6-9 februari	Anmälningsblanketter och broschyrer	Jokkmokks marknad, valnämndens och ungdomsrådets närvaro
2-8 mars	Anmälningsblanketter och broschyrer	Samiska veckan i Umeå, valnämndens och ungdomsrådets närvaro

Tid	Material	Kanal
1 september	Broschyr om anmälan klara	Papper och digitalt
1 september	Affischer, flyers och tält klara	
1 september	Sociala medier och annonser klara	
September	Broschyrer	Digitala utskick till sameföreningar, samebyar och organisationer
September	Broschyrer	Digitala utskick till minoritetsspråkhandläggarna och kommunerna
September	Film	TV, anslagstavlan
September		Facebook-kampanj
September		Annonser
28 sept – 4 okt	Anmälningsblanketter och broschyrer	Mikaeli, Arjeplog, valnämndens och ungdomsrådets närvaro

10. Budget

Beräknade kostnader

Aktivitet	Delkostn	Budget
Resor och deltagande vid evenemang, inkl. ev. övernattnig		
Facebook-kampanj		
TV-reklam Anslagstavlan, inklusive enkel produktion		
Radioreklam		55 900
Ungdomsrådet		50 000
Grafisk profil (för FB, annonser o affischer) – vi kan använda samma som 2017		
Annonsering i magasin (Nuorat, Samefolket)		
Annonsering i annonsblad		50 000
Översättningar till samiska		50 000
Tryck av affischer, informationsblad		
Distribution av val-kit med bussgoods, Bussbox 5 kg á 125 kr till 50 mottagare		
Premier		65 000
SUMMA:		270 900

§ 22

SÁMEDIGGI
SAMETINGET
Valgálávdegottí
Valnámnd

2020-05-19

BUDGET 2020 Förslag Utfall Askande
2020-05-19 2020-05-05 2019-12-01 Anm.

Anslag		Förslag 2020-05-19	Utfall 2020-05-05	Askande 2019-12-01	Anm.
	valnámnd	540 000	540 000	545 305	
	röstlängdskampanj	794 100	215 000	850 000	
Summa anslag		1 334 100	755 000	1 395 305	

Kostnader, valnámnd					
Arvode - årsarvode	ordföranden	110 400 1)	36 810	135 270	inkbb 2020 66800
Möteskostnad, 1 möte			0		
Resor		30 000			
Arvoden 6*2 dgr*	1 800/dag+ soc.avg.	28 387			
Traktamenten 7*3dgr*240		5 040		Ny 5040	traktamente är på 240kr/dag 2020
Hotell, 7*2*1 700		23 800			
Konferenspaket (lokal, em- o frnkaffe, lu)		35 000	122 200	133 845	S:a efter att justerat traktamentet
Ytterligare 2 möten		244 400 2)		267 690	Just pga traktamente
Ev telemöten					
Arvoden 6 x 900 + soc.avg.		7 100		8 500	
Delsumma, valnámndens kostnader		484 100	36 810	545 305	
		55 900		0	

Kostnader, röstlängdskampanj					
Aktiviteter (för att få anmälningar)		300 000 3)	99 294	300 000	
Aktiviteter hjälp av ungdomsråd		100 000 4)		100 000	
Annonser	regionalt + rikspress	200 000		200 000	
	samisk	50 000		50 000	
Kampanjmaterial		200 000 5)		200 000	
Kolla mht Kommunikationsplanen?		850 000	99 294	850 000	
		-55 900		0	
Summa kostnader		1 334 100	136 104	1 395 305	

2016 år kostnader

54 000 PR-kampanjer digitalt röstläng Face-book m

133 000 blänkare på våren för att anmäla sig och på granskning. Samefolket hade på 3 samiska språk + sv = 30 000 nu blir det ytterligare 2 språk Översättning 28 000

- 1) Enligt styrelsebeslut 2017-09-13--14 har ordföranden 1,5 inkomstbasbelopp Inkbb för år 2020 : 66 800 x 1,5x 1,1021 (soc avg)= 110 400 kr
- 2) Behandla inkomna anmälningar, besluta om orter för granskning av prei röstlängd (i samråd med valmyndigheten),rev av blanketter odyt ev beslut om "valfilm" till SVT anslagstavlan, i övrigt uppkomna ärenden, Om riksdagen beslutar enl hemställan till ändringar i valet tillkommer arbete Databas för Sametingsvalet - kan finansieras med extra anslag 2019 2 dgr 2-23 okt för att behandla inkomna anmälningar som ska ha inkommit till Sametinget den 20 oktober. Kompletteringar skickas - kort svarstid 2 dgr 10 el 11 november för att behandla de sista kompletteringarna, fastställa den preliminära röstlängden, avslagsbeslut
- 3) Uppsökande verksamhet valn ledamöter o ungdomsråd , film, brevutskick
- 4) Hjälp av ungdomsrådet med uppsökande verksamhe vid samiska mötesplatser
- 5) Premier, give aways